

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudce Mgr. Marka Zimy a soudkyně JUDr. Petry Kamínkové ve věci

žalobce: **S. T.**
státní příslušnost Ruská federace
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Miroslavem Kalousem
sídlem Opletalova 921/6, 110 00 Praha 1

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované z 16. 5. 2023, čj. MV-70241-4/SO-2023
o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě

takto:

Žalobě se přiznává odkladný účinek.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou k zdejšímu soudu 23. 6. 2023 se žalobce domáhá zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalované. Ta zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, kterým ministerstvo zamítlo žalobcovu žádost o povolení k přechodnému pobytu.
2. Žalobce zároveň požádal o přiznání odkladného účinku žalobě. Uvedl, že na území ČR pobývá od roku 2018 a zde se mu též narodila dcera, která je státní příslušnicí ČR a je závislá na žalobcově výživě, neboť její matka splácí hypoteční úvěr za nemovitost své matky (babičky jejich dcery), sama od žalobce pobírala výživné a je zaměstnaná pouze na částečný úvazek. Žalobce může plnit svoji vyživovací povinnost jen z ČR a pouze zde může plně realizovat plnohodnotný styk se svojí dcerou. Z Ruské federace totiž není možné posílat bankovním převodem peníze do ČR. Žalobce se odmítá zapojit do válečného konfliktu na Ukrajině, za což mu hrozí trestní stíhání a věznění.
3. Žalovaná s návrhem na přiznání odkladného účinku žaloby nesouhlasí, neboť proto nejsou splněny zákonné podmínky. Řízení o vydání povolení k přechodnému pobytu bylo pravomocně ukončeno, protože žalobce není oprávněn k pobytu na území ČR. Případné přiznání odkladného účinku na tom nemůže nic změnit. Žalovaný vycházel z úpravy styku s žalobcovou dcerou, jak vyplývá z rozsudku, který žalobce žalovanému předložil. Pokud došlo ke změně bylo žalobcovou povinností to žalovanému sdělit. Vyživovací povinnost lze plnit i ze zahraničí. Navíc má žalobcova dcera i její matka možnost požádat o pomoc v hmotné nouzi, a nejsou tak odkázány výlučně na žalobce. Obává-li se žalobce porušení svých základních práv v domovském státě, může požádat o udělení mezinárodní ochrany.
4. Soud uvážil o žalobcově návrhu následovně.
5. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce*

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

6. Přiznání odkladného účinku má povahu mimořádného opatření, neboť soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí. Odkladný účinek lze přiznat jen v případech ojedinělých, kdy nelze jinak dosáhnout toho, aby konečný úspěch žaloby nebyl jen formální, nýbrž i faktický (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS z 1. 7. 2015, čj. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS, bod 22). Žalobce je v návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě povinen vylicít újmu, která mu hrozí. Svá tvrzení o povaze a intenzitě konkrétní hrozící újmy musí zároveň osvědčit (srov. usnesení NSS z 24. 9. 2015, čj. 2 As 218/2015-50). Návrh musí být dostatečně individualizovaný a podepřený konkrétními důkazy (srov. usnesení NSS z 30. 1. 2012, čj. 8 As 65/2011-74). Tvrzená hrozící újma musí být vzhledem k žalobcovým poměrům závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (srov. usnesení NSS z 3. 10. 2017, čj. 9 Afs 275/2017-20).
7. Soud předně uvádí, že přiznání odkladného účinku podané žalobě je způsobilé odvrátit žalobcem tvrzenou újmu. Žalobce požádal o povolení k přechodnému pobytu dle § 87b zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Po celou dobu správního řízení mu měla svědčit fikce přechodného pobytu dle § 87y téhož zákona. Přiznáním odkladného účinku by tato fikce opět nastoupila (srov. shodně usnesení NSS z 2. 12. 2021, čj. 8 Azs 331/2021-44, bod 13). Judikatura dlouhodobě zastává názor, že ač by cizinec mohl být k vycestování donucen až správním vyhoštěním, nelze jen proto paušálně zamítat návrhy na přiznání odkladného účinku žalobě v pobytových věcech. Po cizinci totiž nelze požadovat, aby předcházel újmě v podobě opuštění území ČR tím, že zde bude nelegálně pobývat a vystavovat se riziku, že bude rozhodnuto o jeho správním vyhoštění, s nímž je navíc vždy spojen zákaz pobytu na určitou dobu (srov. za všechny např. nedávné usnesení NSS z 18. 4. 2023, čj. 1 Azs 41/2023-41, bod 14).
8. Soud se proto dále zabýval tím, zda žalobce tvrdil a osvědčil *nepoměrně větší újmu*, která by mu mohla vzniknout právními následky napadeného rozhodnutí a rozhodnutí prvostupňového. Žalobce tvrzenou újmu spojuje se zásahem do svého soukromého a rodinného života – nemohl by se stýkat se svoji nezletilou dcerou a přispívat na její výživu.
9. Žalobce svůj návrh podložil listinami, z nichž plynou následující skutečnosti. Žalobce má nezletilou, téměř pětiletou dcerou (*rodný list M. C. D. z 5. 6. 2023*). Dcera je svěřena do péče matky. Původně měl otec s dcerou pouze omezený styk – prvních deset styků se uskutečnilo jednou týdně v délce jedné hodiny za asistence zařízení Pro Dialog, z. s., další styky se konaly jednou týdně v délce dvou hodin. Zároveň se žalobce mohl s dcerou stýkat prostřednictvím aplikace WhatsApp dvakrát týdně na maximálně půl hodiny. Žalobce platí na výživné své dcery 4 500 Kč měsíčně a splácel též dluh na výživném ve výši 12 000 Kč (*rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 10 z 25. 6. 2021, čj. 41 Nc 9004/2019-954*). Styk byl následně změněn a od 31. 1. 2023 již styk otce s nezletilou nebyl upraven, neboť se rodiče dohodli a uvedli, že styk aktuálně probíhá tak, že se domluví a oba s dcerou někam vyrazí (*rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 10 z 13. 12. 2022, čj. 41 P 28/2022-1256*). Žalobci byla uložena povinnost platit matce své dcery výživné pro nerozvedenou manželku ve výši 6 000 Kč měsíčně (*rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 3 z 1. 7. 2021, čj. 28 C 2/2020-334*). Dceřina babička z matčiny strany vlastní byt, který je zatížen zástavním právem stavební spořitelny do výše 7 000 000 Kč (*výpis z katastru nemovitostí z 23. 6. 2023*).

10. K předloženým podkladům soud doplňuje, že z rozsudku čj. Nc 9004/2019-954 předložil žalobce pouze první dvě strany, na nichž je výrok rozsudku, a poslední (dvacátou první stranu). Rozsudku tudíž chybí odůvodnění, a nelze proto zjistit, z jakých důvodů byl žalobci stanoven velmi omezený styk s dcerou, navíc zprvu asistovaný. Není ani zřejmé, z jakých majetkových poměrů rodičů a potřeb nezletilé soud vycházel. Z výpisu z katastru nemovitostí neplyne, že by hypoteční úvěr hradila matka žalobcovy dcery.
11. I přes tyto dílčí nedostatky dospěl soud k závěru, že jsou v posuzované věci splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku žalobě.
12. Žalobce má na území ČR nezletilou dceru. Ačkoliv je dcera v péči matky, je z předložených podkladů zřejmé, že se s ní žalobce pravidelně stýká a přispívá na její výživu. Z podkladů též vyplývá, že se faktický styk žalobce s jeho dcerou postupně rozšiřuje, neboť nejprve byl velmi omezený a pouze asistovaný, zatímco nyní již oba rodiče soudu sdělili, že se jsou schopni na styku dohodnout a s dcerou tráví čas společně. Opuštění ČR by žalobce připravilo o možnost stýkat se svoji nezletilou dcerou, což představuje významný zásah nejen do jeho soukromého a rodinného života, ale i do života jeho dcery.
13. Za relevantní považuje soud i žalobcův poukaz na omezenou možnost hradit výživné z Ruské federace. Poté, co započala ruská invaze na území Ukrajiny, uvalila EU na Rusko řadu sankcí. Jednou z nich bylo odpojení ruských bank od systému SWIFT [čl. 5h odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 z 31. 7. 2014 ve znění pozdějších předpisů]. Zavedené sankce přinejmenším ztěžují možnost žalobce přispívat na výživu své nezletilé dcery. Argumentace žalované, že si může žalobcova dcera a její matka požádat o pomoc v hmotné nouzi, je zcela nepřipadná. Újma žalobci (i jeho dceři) samozřejmě vzniká už i tím, že se žalobce nemůže finančně podílet na výživě své dcery, čímž se zhoršují její materiální podmínky. Pro vznik újmy není třeba, aby se žalobcova nezletilá dcera dostala do neřešitelných finančních potíží.
14. Lze Soud proto uzavírá, že nepřiznáním odkladného účinku by žalobci mohla vzniknout významná a nenahraditelná újma (srov. obdobně např. již citovaná usnesení NSS čj. 1 Azs 41/2023-41, bod 15, a čj. 8 Azs 331/2021-44, bod 16 a 17).
15. Soud nezjistil, že by přiznáním odkladného účinku hrozila jakákoli újma jiným osobám. Současně neshledal, že by samotné přiznání odkladného účinku mohlo být v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Je přitom především na žalované, aby tvrdila skutečnosti, na jejichž základě se domnívá, že je přiznání odkladného účinku v rozporu s veřejným zájmem (srov. usnesení NSS z 21. 8. 2013, čj. 6 As 81/2013-51, a z 19. 11. 2020, čj. 5 Azs 314/2020-45). Žalovaná v tomto směru nic neuvedla a žádné takové skutečnosti nevyplývají ani z podkladů, které má soud k dispozici. Z žaloby i napadeného rozhodnutí je zřejmé, že spor mezi žalobcem a žalovanou spočívá primárně v tom, zda žalobce požádal o pobytové oprávnění včas. Z ničeho neplyne, že by svým pobytem na území ČR mohl ohrožovat veřejný pořádek či jiné důležité veřejné zájmy.
16. To, že existuje kolidující veřejný zájem na tom, aby na území ČR nepobývali cizinci bez platného pobytového titulu, nepostačuje k závěru, že přiznání odkladného účinku je v rozporu s veřejným zájmem. Vždy je třeba vážit intenzitu narušení veřejného zájmu s intenzitou hrozícího zásahu do základních práv žalobce (viz usnesení NSS z 6. 8. 2008, čj. 5 As 17/2008-131, č. 1698/2008 Sb. NSS). Újma hrozící žalobci je v posuzované věci větší než narušení veřejného zájmu.

17. S ohledem na splnění podmínek § 73 odst. 2 s. ř. s. soud přiznal žalobě odkladný účinek. Přiznáním odkladného účinku soud nijak nepředjímá rozhodnutí ve věci samé (srov. usnesení NSS ze 4. 10. 2005, čj. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není kasační stížnost přípustná [§ 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.].

Praha 18. července 2023

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu